

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи

_____ Дар'я МАЛЬЧИКОВА

« 13 » вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Освітня програма Економіка
Спеціальність 051 Економіка
Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
Рівень вищої освіти другий (магістерський)
Факультет бізнесу і права
Кафедра економіки, менеджменту та адміністрування
Курс II

Івано-Франківськ 2024/2025

Програму розроблено:

Ушкаренко Юлією Вікторівною, професоркою кафедри економіки, менеджменту та адміністрування, докторкою економічних наук

Програму розроблено на основі
Освітньо-професійної програми «Економіка» другого (магістерського)
рівня вищої освіти за спеціальністю 051 «Економіка» галузі знань 05
Соціальні та поведінкові науки, затвердженої Вченою радою ХДУ від
29.06.2023 р., протокол №14 _____
(освітньої програми, коли і ким затверджена)

В.о. декана факультету Мельникова К.В.

Затверджено на засіданні кафедри економіки, менеджменту та
адміністрування

Протокол № 1 від «28» серпня 2024 р.

Завідувачка кафедри

Ушкаренко Ю.В.____
(підпис, ПІБ)

Схвалено науково-методичною радою факультету

Протокол № 1 від «12» вересня 2024 р.

Голова ради

Мельникова К.В.
(підпис, ПІБ)

Керівниця навчального відділу

Вікторія ЯЦЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИК

Вступ (загальна інформація про практику, коротка анотація, термін практик)

Виробнича практика для здобувачів 1 курсу другого «магістерського» рівня вищої освіти спеціальності 051 «Економіка» факультету бізнесу і права Херсонського державного університету є складовою освітньо-професійної підготовки. Основним завданням є: закріплення теоретичних знань, отриманих у процесі навчання; формування вміння приймати професійні управлінські рішення; оволодіння сучасними методами управління, формами організації та функціями управління; ознайомлення з реальними економічними процесами та їх регулюванням на рівні підприємств, установ чи організацій; застосування економічних концепцій, моделей та методів у практичній діяльності.

Графік проведення виробничої практики студентів

Курс	Семестр	Види практики	Тривалість проведення (тижнів)	Термін проведення	База практик	Відповідальний підрозділ
Денна форма навчання						
ПМ	3	Виробнича	4	04.11.24-29.11.24	- спеціалізовані кредитно-фінансові установи; - провідні підприємства та установи України; - органи державної влади та місцевого самоврядування.	Кафедра економіки, менеджменту та адміністрування
Заочна форма навчання						
ПМ	3	Виробнича	4	14.10.2024-08.11.24	- спеціалізовані кредитно-фінансові установи; - провідні підприємства та установи України; - органи державної влади та місцевого самоврядування.	Кафедра економіки, менеджменту та адміністрування

Структура практичної підготовки

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма контролю	Опис, мета
ОК 9	Виробнича практика	18	диф. залік	підготовка здобувачів до виконання професійних робіт необхідних спеціалістам сфери економіки в сучасних умовах господарювання, отримання практичних навичок в різних сферах господарської діяльності

1. Мета, основні завдання та формат (очний, дистанційний, змішаний, екскурсія, виїзна) практики

Метою виробничої практики є закріплення здобувачами-практикантами теоретичних знань та отримання можливості їх використання на практиці, визначення з наступним напрямом професійної діяльності на посадах економіста, вивчення та аналіз проблем, що пов'язані з темою наукового дослідження. Здобувачі узагальнюють усі дослідження, що раніше були проведені ними, роблять висновки і пропозиції та подають їх для впровадження на підприємстві, проводять апробацію результатів дослідження на практиці.

Практична підготовка передбачає безперервність та послідовність набуття потрібного обсягу практичних знань і умінь відповідно до кваліфікаційного рівня «магістр».

Завдання виробничої практики:

1. **Отримання практичного досвіду.** Здобуття реального досвіду роботи на підприємствах у ролі менеджерів, знайомство з корпоративною культурою та основними процесами управління.

2. **Засвоєння принципів організації діяльності підприємств.** Формування цілісного уявлення про основні принципи та підходи до організації підприємницької діяльності.

3. **Опанування організаційно-технологічних процесів.** Вивчення технологій та алгоритмів, що використовуються у процесах управління на підприємстві.

4. **Розвиток навичок прийняття управлінських рішень.** Набуття умінь для самостійного прийняття рішень у типових і нестандартних управлінських ситуаціях.

5. **Аналіз показників діяльності підприємства.** Вивчення та аналіз основних економічних і управлінських показників, що характеризують ефективність діяльності підприємства або організації.

6. **Засвоєння методів управління та підвищення ефективності.** Освоєння методів управління з метою підвищення ефективності управлінської праці та оптимізації робочих процесів.

7. **Участь у соціально-психологічній роботі.** Здійснення керівництва соціально-психологічною роботою на підприємстві, спрямованою на покращення організації праці, мотивації персоналу та створення ефективної комунікації.

8. **Вдосконалення стилю управління.** Сприяння створенню позитивного соціально-психологічного клімату, а також покращення стилю й методів управління у команді для підвищення продуктивності.

Практична підготовка може здійснюватися за такими **формами проходження практики**:

- очна – основна форма проходження практики, що передбачає безпосереднє перебування здобувачів на базі практики, розташованій в Україні чи за кордоном, протягом встановленого терміну практики;

- онлайн (дистанційна) – форма проходження практики, що може бути застосована у виняткових випадках (в умовах воєнного стану, тимчасове переміщення університету, карантинні обмеження, участь здобувачів у міжнародних програмах обміну тощо) за умови виконання повного обсягу програми практики без безпосереднього перебування здобувачів на базі практики;

- змішана форма – форма, яка передбачає виконання частини завдань, передбачених програмою практики, в очному форматі, іншу частину – дистанційно.

2. Програмні результати навчання та компетентності

Очікувані компетентності та ПРН

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	СК	ПРН
ОК 9	Виробнича практика	ЗК2.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК4.Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). ЗК5. Здатність працювати в команді. ЗК8.Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.	СК3.Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, науково-аналітичні матеріали, які необхідні для розв'язання комплексних економічних проблем, робити на їх основі обґрунтовані висновки. СК4.Здатність використовувати сучасні інформаційні технології, методи та прийоми дослідження економічних та соціальних процесів, адекватні встановленим потребам дослідження. СК6.Здатність формувати професійні задачі в сфері економіки та розв'язувати їх, обираючи належні напрями і відповідні методи для їх розв'язання, беручи до уваги наявні ресурси. СК7.Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання	ПРН1.Формулювати, аналізувати та синтезувати рішення науково-практичних проблем.

3. Програма (види, зміст і обсяг завдання (робіт), форма виконання) практики

Зміст і оцінювання практики

№	Назва робіт/завдань	Форма звітності (таблиці, графіки, фото-, відео, презентація, тощо)	Кількість балів за виконання робіт/завдань (max)
1	2	3	4
1.	Опрацювати основні нормативно-правові документи, що регулюють діяльність бази практики	Звіт. Розділ 1. Організаційно-правові засади функціонування підприємства	5
2.	Надати характеристику галузі діяльності підприємства,	Звіт. Розділ 2. Характеристика галузі діяльності підприємства	5
3.	Ознайомлення з організаційними засадами діяльності підприємства	Звіт. Розділ 3. Організаційна структура функціонування підприємства	5
4.	Дослідити основні економічні показники діяльності підприємства.	Звіт. Розділ 4. Основні економічні показники функціонування підприємства	5
5.	Вивчити маркетингову діяльність підприємства	Звіт. Розділ 5. Організація маркетингової діяльності на підприємстві	5
6.	Дослідити управління персоналом на підприємстві	Звіт. Розділ 5. Управління персоналом на підприємстві	5
7.	Дослідити планування і контроль господарської діяльності	Звіт. Розділ 6. Планування і контроль на підприємстві	5
8.	Дослідити інноваційно-інвестиційну діяльність підприємства	Звіт. Розділ 7. Інноваційно-інвестиційна діяльність підприємства	5
9.	Дослідити соціально-психологічні складові функціонування підприємства	Звіт. Розділ 8. соціально-психологічні складові функціонування підприємства	5
10.	Представити плани і перспективи розвитку підприємства.	Звіт. Висновки та пропозиції	5
11.	Загальне оформлення звіту про результати практики,	Оформлений звіт про проходження практики. Заповнений звіт про результати практики	40
12.	Захист практики	Захист	10
Загальна кількість балів:			100

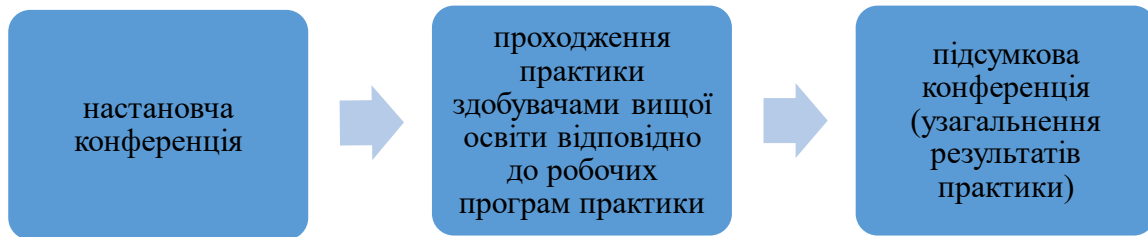
Примітки:

Загальна кількість балів:

-100 балів відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ 07.09.2020 № 803-Д)

4. Організація проведення практики

Кожна практика включає три етапи.

На першому етапі практики проводиться настановна конференція, на якій:

- завідувач кафедри та керівники розкривають мету та основні завдання практики, знайомлять здобувачів з базами практики, порядком проходження практики, видами робіт, порядком оцінювання, оформлення звітної документації та процедурою контрольного заходу.

На початку практики здобувачі вищої освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів.

Методи навчання

У процесі практичної підготовки використовуються такі методи навчання:

1. **Метод пасивного спостереження та наставництва (менторинг).** Поєднання спостереження за процесами на підприємстві з наставництвом досвідчених фахівців.

2 **Метод ситуативного моделювання і виконання управлінських завдань.** Включає виконання реальних або змодельованих завдань на підприємстві, що потребують прийняття самостійних рішень.

3. **Метод аналізу кейсів і проблемного навчання.** Здобувачі аналізують та вирішують актуальні управлінські кейси і проблеми.

4. **Метод ротації.** Студенти працюють у різних відділах підприємства, що сприяє розумінню функцій різних підрозділів.

5. **Метод презентаційного звітування.** Підготовка звітів та захист своєї роботи допомагають студентам усвідомлювати власний прогрес, розвивати комунікативні навички та готовність до саморефлексії.

5. Методичні рекомендації

№з\п	Назва робіт/завдань	Методичні рекомендації до виконання
1	2	3
1.	Опрацювати основні нормативно-правові документи, що регулюють діяльність бази практики	Ознайомитися з законодавчими актами, які регламентують умови діяльності підприємства (галузі), діючою системою оподаткування, сертифікації (ліцензування) продукції.

2.	Надати характеристику галузі діяльності підприємства	Ознайомлення з галуззю діяльності підприємства, ринком, місією підприємства, економічними умовами діяльності. Слід дати економічну характеристику галузі діяльності підприємства, особливостей діяльності, продукції (робіт, послуг), її значення і місце в економіці. Описати ринок продукції галузі і тенденції його розвитку, чітко визначити місію підприємства, його місце і роль у галузі, в регіоні. Описати зовнішнє і внутрішнє ринкове середовище, вказати основних конкурентів підприємства
3	Ознайомлення з організаційними засадами діяльності підприємства	Дослідити основні положення установчих документів суб'єкта господарювання. Ознайомитись з установчими (засновницькими) документами підприємства та зазначити основні положення: мета і предмет господарської діяльності; склад і компетенція органів управління, порядок прийняття ними рішень; порядок формування майна, розподілу прибутків та збитків; умови його реорганізації та ліквідації та ін. Представити схему (органіграму) діючої організаційної структури підприємства, визначити її тип та вказати переваги і недоліки такої структури. Стисло описати призначення кожної ланки в загальному управлінському процесі, посадових характеристик працівників та розподіл обов'язків між ними. Оцінити ступінь ефективності управління підприємством. Вказати шляхи удосконалення організаційної структури суб'єкта господарювання.
	Дослідити основні економічні показники діяльності підприємства.	Дослідити структура та функції економічної служби. Ознайомитись із організацією економічної служби підприємства, зазначити функції та розподіл завдань між окремими відділами. Описати систему організацію праці працівників економічного профілю на підприємстві. Вивчити систему документообігу господарюючого суб'єкта, ознайомитись із веденням синтетичного й аналітичного обліку на підприємстві. Вказати джерела інформації для ведення економічної діяльності та програмне забезпечення, що використовується при систематизації інформації, обліку та звітності. Визначити основні економічні показники діяльності підприємства на основі аналізу Форми №1 (Баланс підприємства), та Форми №2 (Звіт про фінансові результати) - Необхідно провести аналіз доходів підприємства, ознайомитись із їх структурою від основної діяльності, проаналізувати їх динаміку за останні 2-3 роки. - Прибуток і рентабельність. Проаналізувати прибутковість підприємства, фактори і умови її зміни. Ознайомитись із розрахунками прибутку за даними бухгалтерського обліку. Визначити показники рентабельності продукції і підприємства. - Інвестиційна діяльність підприємства. Ознайомитись з планами (програмами) інвестиційної діяльності підприємства. Вивчити порядок і методику техніко-економічного обґрунтування інвестиційних заходів.
4	Вивчити маркетингову діяльність підприємства	Дослідити структура та функції відділу маркетингу (за наявності). Дослідити конкурентоспроможність продукції (робіт, послуг) та підприємства. Описати види продукції (робіт, послуг) підприємства, визначити основні якісні характеристики продукції. Охарактеризувати цільові групи споживачів, визначити питому частку ринку підприємства. Оцінити конкурентоспроможність продукції і можливі шляхи її підвищення. Представити SWOT-аналіз діяльності підприємства. Вказати рекомендації щодо підвищення конкурентоспроможності підприємства.

		Збутова політика. Охарактеризувати існуючу організацію збуту, основних партнерів по збутовій діяльності. Описати ланцюг товароруку, систему стимулювання збуту та канали просування продукції. Запропонувати способи підвищення ефективності збутової діяльності підприємства. Проаналізувати існуючу систему ціноутворення, методи формування цін, цінове стимулювання покупців. Рекламна діяльність. Описати рекламні засоби, що застосовуються суб'єктом господарювання, та їх ефективність. Представити свій варіант реклами продукції підприємства.
5	Дослідити управління персоналом на підприємстві	Ознайомлення зі специфікою управління трудовими ресурсами Проаналізувати трудові ресурси підприємства та систему матеріального стимулювання на ньому, розробити план з праці: проаналізувати штатний розклад підприємства, визначити чисельність працівників та їх динаміку протягом періоду, який аналізується (за три останні роки); визначити структуру персоналу за різними ознаками: за категорією, статтю, за рівнем кваліфікації, за освітою, за стажем роботи на цьому підприємстві; визначити ступінь якісної розстановки персоналу згідно з кваліфікаційними вимогами до посад, які обіймають працівники (за освітньо-кваліфікаційним рівнем); проаналізувати показники руху персоналу, визначити основні причини та розробити конкретні заходи щодо їх зниження; оцінити ефективність системи стимулювання персоналу.
	Дослідити планування і контроль господарської діяльності	Проаналізувати систему планів підприємства, процес вибору стратегії, формування стратегічного плану підприємства. Визначити, на якій основі формується оперативний план розвитку виробництва, з яких розділів складається і яка специфіка розрахунку кожного з його показників. Оцінити ефективність наявних планів виробництва та розвитку, визначити, чому деякі плани складаються окремо, хоча показують процес планування рекламної кампанії, план розробки нової продукції, план PR діяльності та ін.
6	Дослідити інноваційно-інвестиційну діяльність підприємства	- Інновації. Ознайомитись з організацією інноваційної діяльності. Вивчити схеми розробки і впровадження інновацій, підвищення техніко-технологічного рівня виробництва. - Інвестиційна діяльність підприємства. Ознайомитись з планами (програмами) інвестиційної діяльності підприємства. Вивчити порядок і методику техніко-економічного обґрунтування інвестиційних заходів.
7	Дослідити соціально-психологічні складові функціонування підприємства	Оцінити соціально-психологічні складові функціонування підприємства (соціально-психологічний клімат, комунікація і зворотний зв'язок, конфліктологія та вирішення конфліктів, організація командної роботи, стимулювання та мотивація праці) Дослідити корпоративну культуру підприємства. Дослідити вплив стилю управління на психологічний клімат в колективі.
8	Представити плани і перспективи розвитку підприємства.	Виходячи із проведеного аналізу діяльності підприємства, представити перспективи його розвитку. Визначити рекомендації щодо підвищення ефективності розвитку досліджуваного підприємства.

6. Система та критерії оцінювання, формування підсумкової оцінки.

За результатами виконання завдань практики та успішного захисту на звітній конференції, здобувач отримує **підсумкову оцінку**.

Підсумкова оцінка виробничої практики нараховується за накопичувальним принципом і є сумою таких компонентів:

Назва робіт/завдань	Бали	Методичні рекомендації до виконання
2		3
Опрацювати основні нормативно-правові документи, що регулюють діяльність бази практики	5	5 балів - здобувач самостійно опрацював ключові нормативно-правові документи. Подано чітку характеристику кожного документа, його вплив та значення для діяльності організації. Виклад логічний і глибокий. 3-4 бали - здобувач надав основні документи з коротким описом, але без детального аналізу їхнього впливу. Відсутня глибина або структурованість, але вимоги загалом виконано. 1-2 бали Здобувач надав лише перелік документів без аналізу та зв'язку з діяльністю організації. Виклад поверхневий і непослідовний. 0 балів – Розділ відсутній
Надати характеристику галузі діяльності підприємства,	5	5 балів – Здобувач детально охарактеризував галузь, включивши аналіз ринку, конкурентів і тенденцій. Інформація структурована, чітка, з глибоким аналізом. 3-4 бали – Здобувач надав загальну характеристику галузі, але без детального аналізу. Вимоги виконано, але матеріал недостатньо структурований або поверхневий. 1-2 бали – Здобувач надав лише загальні відомості без належного аналізу та структурованості. Виклад непослідовний. 0 балів – Розділ відсутній.
Ознайомлення з організаційними засадами діяльності підприємства	5	5 балів – Здобувач детально описав організаційні основи підприємства, включивши структуру, функції підрозділів і управлінські процеси. Виклад логічний і всебічний. 3-4 бали – Здобувач надав основні організаційні засади, але опис обмежений. Вимоги виконано, але аналіз поверхневий. 1-2 бали – Здобувач надав лише загальний опис організаційних засад без належного аналізу. Виклад непослідовний. 0 балів – Розділ відсутній.
Дослідити основні економічні показники діяльності підприємства.	5	5 балів – Здобувач самостійно проаналізував ключові економічні показники, включаючи фінансові та операційні аспекти. Виклад логічний, з глибоким аналізом результатів. 3-4 бали – Здобувач надав основні економічні показники, але без детального аналізу їхнього впливу на діяльність підприємства. Вимоги загалом виконано. 1-2 бали – Здобувач надав лише загальний перелік показників без належного аналізу та пояснень. Виклад поверхневий. 0 балів – Розділ відсутній.
Вивчити маркетингову діяльність підприємства	5	5 балів – Здобувач детально охарактеризував маркетингову діяльність, включивши аналіз стратегій, цільової аудиторії та ефективності. Виклад логічний і глибокий. 3-4 бали – Здобувач надав загальний опис маркетингової діяльності, але без глибокого аналізу. Вимоги виконано, але недостатньо структурованість. 1-2 бали – Здобувач надав лише загальний опис без аналізу та зв'язку з діяльністю підприємства. Виклад поверхневий. 0 балів – Розділ відсутній.

Дослідити управління персоналом на підприємстві	5	5 балів – Здобувач детально описав систему управління персоналом, включаючи підходи до підбору, навчання, мотивації та розвитку співробітників. Виклад логічний і всебічний. 3-4 бали – Здобувач надав основні аспекти управління персоналом, але без глибокого аналізу. Вимоги загалом виконано. 1-2 бали – Здобувач надав лише загальний опис управління персоналом без аналізу та належного пояснення. Виклад непослідовний. 0 балів – Розділ відсутній.
Дослідити планування і контроль господарської діяльності	5	5 балів – Здобувач самостійно опрацював ключові аспекти планування і контролю. Подано чітку характеристику процесів, їх вплив на ефективність підприємства. Виклад логічний і глибокий. 3-4 бали – Здобувач надав основні елементи планування та контролю з коротким описом, але без детального аналізу їхнього впливу. Вимоги загалом виконано, але не вистачає глибини. 1-2 бали – Здобувач надав лише загальний перелік елементів планування і контролю без аналізу та зв'язку з діяльністю підприємства. Виклад поверхневий і непослідовний. 0 балів – Розділ відсутній.
Дослідити інноваційно-інвестиційну діяльність підприємства	5	5 балів – Здобувач самостійно опрацював ключові аспекти інноваційно-інвестиційної діяльності. Чітко описано вплив інновацій та інвестицій на розвиток підприємства з глибоким аналізом. 3-4 бали – Здобувач надав основні елементи інноваційно-інвестиційної діяльності з коротким описом, але без детального аналізу. Вимоги виконано, але недостатньо глибини. 1-2 бали – Здобувач надав лише загальний перелік інновацій та інвестицій без аналізу та зв'язку з діяльністю підприємства. Виклад поверхневий і непослідовний. 0 балів – Розділ відсутній.
Дослідити соціально-психологічні складові функціонування підприємства	5	5 балів – Здобувач детально охарактеризував соціально-психологічні аспекти, включаючи командну динаміку, корпоративну культуру, мотивування та управління конфліктами. Виклад логічний, структурований і глибокий. 3-4 бали – Здобувач надав загальний опис соціально-психологічних складових, але без детального аналізу їхнього впливу на діяльність підприємства. Вимоги виконано, але недостатньо глибини. 1-2 бали – Здобувач надав лише загальні відомості без належного аналізу та зв'язку з діяльністю підприємства. Виклад поверхневий і непослідовний. 0 балів – Розділ відсутній.
Представити плани і перспективи розвитку підприємства.	5	4-5 балів – Здобувач детально узагальнив результати проведеного на практиці дослідження та надав обґрунтовані рекомендації по удосконаленню діяльності підприємства 3-1 бали – Здобувач надав лише загальний висновок про результати. Виклад поверхневий. 0 балів – Розділ відсутній.

Загальне оформлення звіту про результати практики,	40	31-40 балів – звіт виконано відповідно до вимог оформлення академічних текстів, правильно оформлений список літератури. Звіт є самостійним твором здобувача, містить ретельний аналіз виконаної роботи. 11-30 балів – звіт не відповідає окремим вимогам щодо оформлення та представлення результатів. 1-10 балів – звіт не відповідає вимогам оформлення але містить всі необхідні розділи.
Захист практики	10	9-10 балів – Здобувач чітко і впевнено представив результати практики, продемонстрував глибокі знання матеріалу, відповів на запитання комісії з детальним аналізом і обґрунтуванням. Виклад був логічним і структурованим. 7-8 балів – Здобувач надав вичерпну інформацію про результати практики, але відповіді на запитання були менш докладними. Виклад в цілому зрозумілий, але потребував деякої структурованості. 5-6 балів – Здобувач представив основні результати практики, але відповіді на запитання були поверхневими або неповними. Інформація викладена, але неструктурована. 3-4 бали – Здобувач надав лише загальні відомості, без чіткого розуміння теми. Відповіді на запитання не містили достатньо інформації, виклад був невпевненим. 1-2 бали – Здобувач не зміг надати суттєвих результатів практики і не відповів на запитання. Виклад неструктурований і незрозумілий.

Здобувач має право оскаржити організацію та результати проходження практики відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ (наказ від 07.09.2020 № 802-Д), розміщеного за покликанням: <https://ksu24.kspu.edu/s/TanPg>

7. Вимоги до звітної документації

Звітна документація з виробничої практики складається з таких частин:

- Звіт про результати практики, оформлений згідно з вимогами, який містить індивідуальний план роботи здобувача на базі практики з позначками про виконання кожного завдання від керівника; відгук-характеристику роботи здобувача від керівника практики;

- звіт здобувача, оформлений згідно з методичними рекомендаціями;

- залікові заходи (захист практики).

Завдання до контрольного заходу складаються з таких видів робіт:

- виконання всіх видів робіт;
- оформлення звіту про результати практики;
- написання звіту.

Вимоги до звіту

Звіти про практику складаються поступово, під час проходження практики на основі отриманих результатів, включають: титульний аркуш, зміст, вступ, основні розділи розділи, висновки та пропозиції, список використаних джерел з предметної області практики, складений у відповідності до ДСТУ 8302:2015.

Звіти оформляються відповідно до ДСТУ 3008:2005 або методичних рекомендацій, розроблених на його основі, виконується у Microsoft Word.

8. Підведення підсумків практики

Підведення підсумків та узагальнення результатів виробничої практики відбувається на підсумковій конференції (на платформі ZOOM з автентифікацією здобувачів), за участі керівників від університету, представників деканату та членів комісії відповідно до Розпорядження ХДУ «Про затвердження складу комісій для проведення заліку».

Звіт та зазначені в програмі практики документи здобувач подає на рецензування керівнику від університету не пізніше ніж за три дні по контрольного заходу (підсумкової конференції). За результатами практики, здобувачі звітують про виконання програми практики та отримані результати практики (виступ 2-3 хв.).

Після захисту, членами комісії/керівниками від університету/гарантами **за бажанням** можуть бути поставлені питання (1-2 питання) за результатами проходження здобувачем практики.

9. Перелік рекомендованих джерел

Основна:

1. Аналітична економія : Макроекономіка і мікроекономіка : навч. посібн. у 2-х кн. Кн. 1: Вступ до аналітичної економії. Макроекономіка / С. М. Панчишин, П. І. Островерх, В. Б. Буряк та ін. К. : Центр навчальної літератури, 2019. – 723 с.
2. Аналітична економія: Макроекономіка і мікроекономіка : навч. посіб. у 2-х ін. Кн. 2: Вступ до аналітичної економії. Мікроекономіка / С. М. Панчишин, П. І. Островерх, В. Б. Буряк та ін. К. : Центр навчальної літератури, 2016. 695 с.
3. Базилевич В. Д. Економічна теорія: політекономія : підручник / В. Д. Базилевич, В. М. Попов. – 6-те вид., перероб. і доп. К. : Знання-Прес, 2014. 720 с.
4. Башнянин Г. І. Політична економія : навч. посібн. / Г. І. Башнянин, П. Ю. Лазур, В. С. Медведєв. Львів : Новий світ, 2017, 2006. 380 с.
5. Білецька Л. В. Економічна теорія : політекономія, мікроекономіка, макроекономіка / Л. В. Білецька. К. : Центр учбової літератури, 2017. 505 с.
6. Голіков А. П. Економіка України : навч. посібн. / А. П. Голіков, Н. А. Казакова, О. А. Шуба. К. : Знання, 2009. 286 с.
7. Леоненко П. М. Сучасні економічні системи : навч. посібн. / П. М. Леоненко, О. І. Черепніна. К. : Знання, 2019. 430 с.
8. Національна економіка: навч. посібн. / Н. І. Бережна, М. С. Бріль, Л. В. Єфремова та ін.; за заг. ред. В. М. Філатова. Х. : Вид. ХНЕУ, 2010. 200 с.

Допоміжна:

9. Mulder, K. Sustainable Development for engineers / K. Mulder. –Delft Un-ty of Technology, The Netherlands, 2006. 288 p
10. Бережна Н. І. Політична економія в структурно-логічних схемах / Н. І. Бережна. Х., 2018. 288 с.
11. Гаршина О. К. Практикум з політичної економії : навч. посібн. для студ. вищ. навч. закл. / О. К. Гаршина. К. : Видавничий Дім "Слово", 2015. 208 с.
12. Дахнова О. Є. Основи економіки : практичний довідник / О. Є. Дахнова. Х. : Весна, 2008. 224 с.
13. Макроекономіка : підручник / О. М. Кліменко, О. М. Крюкова, В. М. Філатов та ін. ; під заг. ред. О. М. Кліменко. Х. : ХНЕУ, 2008. 276 с.
14. Малахова Н. Б. Мікроекономічна теорія виробництва та витрат : навч. посібн. / Н. Б.

Малахова. Х. : Вид. ХНЕУ, 2009. 180 с.

15. Олійник О.В., Тимченко І.С., Щербина В.К. Зовнішнє оцінювання (підготовка). Основи економіки. Х. : Факт, 2018. 256 с.

16. Ушкаренко Ю.В. Концептуальні засади забезпечення ефективного розвитку кооперації в Україні. *Збірник наукових праць Економічний простір*. 2017. №117. С. 119-128.

17. Ушкаренко Ю.В. Управлінська діяльність кооперативних Управлінська, фінансова та маркетингова діяльність підприємств в умовах нестійкої економіки: монографія/ за заг. ред. К.Ф. Ковальчука Дніпропетровськ: Пороги, 2016. С. 89-98.

Інформаційні ресурси:

18. Конституція України URL: <http://zakon.rada.gov.ua/>

19. Закон України «Про вищу освіту» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

20. Положення про організацію освітнього процесу в ХДУ. URL: <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>

21. Положення про проведення практики в ХДУ. URL: <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>

22. Положення про кваліфікаційну роботу (проект). URL: <http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/DAcademicServ.aspx>